

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady dňa 9. 5. 2024

Organizačné zabezpečenie dohľadu Rady v období kampane, moratória a volieb do Európskeho parlamentu 2024

NÁVRH UZNESENIA:

Rada pre mediálne služby schvaľuje materiál Organizačné zabezpečenie dohľadu Rady v období kampane pred voľbami, v období moratória a volieb do Európskeho parlamentu 2024.

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady pre mediálne služby dňa 9. 5. 2024

- Predmet:
1. Organizačné zabezpečenie dohľadu Rady v období kampane, moratória a volieb do Európskeho parlamentu 2024
 2. Výber z relevantných právnych predpisov k voľbám do Európskeho parlamentu 2024

Dátum: 30. 4. 2024

1. Organizačné zabezpečenie dohľadu Rady v období kampane, moratória a volieb do Európskeho parlamentu 2024

Termíny:

Dátum konania volieb: sobota 8. júna 2024 (od 7.00 do 22.00 h)

Obdobie vysielania politickej propagácie a diskusných programov: od 18. 5. 2024 do 5. 6. 2024

Moratórium na volebné prieskumy: od 6. 6. 2024 (od 0.00 h) do 8. 6. 2024 (do 22.00 h, resp. do skončenia hlasovania).

Volebné moratórium*: od 6. 6. 2024 (od 0.00 h) do 8. 6. 2024 (do 22.00 h, resp. do skončenia hlasovania).

* (nevzťahuje sa na vysielateľov prostredníctvom internetu)

* * *

V období od 18. 5. 2024 do 8. 6. 2024 bude programový odbor Rady:

1.1. monitorovať:

- vybrané spravodajské a publicistické programy televíznych programových služieb RTVS (Jednotka, RTVS 24), TV MARKÍZA, JOJ, TA3 a rozhlasových programových služieb Rádio Slovensko, EXPRES. Pracovníci programového odboru zamerajú pozornosť na dodržiavanie ustanovení:
 - zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách - prednostne §§ 20 ods. 4 písm. c), 25 písm. a) a b), 28 ods. 3 písm. b), 98 ods. 2, 99
 - zákona č. 181/2014 Z. z. o volebnej kampani - §§ 10, 12, 14, 15, 17,
- diskusné predvolebné programy verejnoprávneho vysielateľa a oprávnených vysielateľov vysielané na základe Radou schválených projektov,
- vysielanie vysielateľov, resp. poskytovateľov obsahu aj na základe podnetov od fyzických či právnických osôb,

1.2. zaznamenávať dáta pre kvantitatívnu analýzu:

- dáta budú zaznamenávané v rámci monitorovania spravodajských programov,
- cieľom kvantitatívnej analýzy bude zmapovanie rozsahu výskytu kandidujúcich politických subjektov v hlavných spravodajských programoch RTVS, TV Markíza, JOJ a TA3 v období 3 týždňov pred voľbami,
- sledovaným parametrom bude prítomnosť kandidujúcich politických subjektov a ich zástupcov v danom období v monitorovaných spravodajských programoch.
- Metodika zbierania dát bude spočívať v zaznamenávaní výskytu resp. prítomnosti kandidujúceho politického subjektu v príspevku a to buď prostredníctvom priamej prezentácie politika zastupujúceho kandidujúci politický subjekt alebo nepriamej prezentácie, t. j. keď o politikovi daného subjektu alebo o subjekte (t. j. strane či hnutí) vypovedala iná osoba (moderátor, redaktor, iný politik...).

- Okrem toho bude tiež zaznamenávaný počet domácich príspevkov, príspevkov s témou volieb a príspevkov, v ktorých sa vyskytnú kandidujúce subjekty.

Prehľad programov monitorovaných v období kampane, moratória a volieb do Európskeho parlamentu 2024

1. spravodajské a publicistické programy

Jednotka, RTVS 24

Správy RTVS (19.00 h)

Komentáre dňa

O 5 minút 12

TV MARKÍZA

Televízne noviny (19.00 h)

Na telo

JOJ

Noviny TV JOJ (19.30 h)

TA3

Hlavné správy (18.30 h)

Téma dňa

V politike

Rádio Slovensko

Rádiožurnál (12.00 h, 18.00 h)

Sobotné dialógy

Z prvej ruky

EXPRES

Braňo Závodský naživo

2. Diskusné predvolebné programy

Monitorované budú volebné diskusné relácie u verejnoprávneho vysielateľa. V prípade predloženia a následného schválenia projektov volebných diskusií u vyššie uvedených staníc (prípadne aj ďalších) oprávnených vysielateľov, budú aj tieto zaradené do zoznamu monitorovaných programov. K 30. 4. 2024 doručili Rade projekty vysielateľa programových služieb JOJ 24, TA3, EXPRES a Rádio Frontinus.

2. VÝBER z relevantných právnych predpisov k voľbám Európskeho parlamentu 2024

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách

§ 110

Pôsobnosť regulátora

(2) Do pôsobnosti regulátora v oblasti výkonu štátnej správy patrí aj

b) dohliadať na dodržiavanie povinností podľa tohto zákona a podľa osobitného predpisu, ⁷²⁾

⁷²⁾ § 22 a 24 zákona č. 265/2022 Z. z.

§ 20

Všeobecné povinnosti vysielateľa

(4) Vysielateľ je povinný

c) zabezpečiť, aby programy a iné zložky programovej služby vysielané v rámci volebnej kampane boli v súlade s osobitným predpisom,¹⁸⁾

¹⁸⁾ § 10 až 12 zákona č. 181/2014 Z. z. o volebnej kampani a o zmene a doplnení zákona č. 85/2005 Z. z. o politických stranách a politických hnutiach v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.

§ 25

Prístup verejnosti k pluralitným, objektívnym a nestranným informáciám

Vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcemu aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný

a) zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby,

b) zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.

§ 28

Základné povinnosti poskytovateľa audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie

(3) Poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie je povinný

b) zabezpečiť, aby programy a iné zložky audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie poskytované v rámci volebnej kampane boli v súlade s osobitným predpisom,¹⁸⁾

§ 98

Vymedzenie iných foriem propagácie

(1) Za inú formu propagácie sa považuje

a) politická propagácia,

(2) Politická propagácia je verejné oznámenie určené na

a) podporu politickej strany, politického hnutia, člena politickej strany alebo člena politického hnutia alebo kandidáta, prípadne v ich prospech alebo neprospech pri volebnej kampani,

b) popularizáciu názvu, značky alebo hesiel politickej strany, politického hnutia alebo kandidáta.

§ 99

Obmedzenia iných foriem propagácie

Vysielanie politickej propagácie alebo oznamu propagujúceho náboženstvo alebo ateizmus sa zakazuje, ak osobitný predpis neustanovuje inak.⁶⁴⁾

⁶⁴⁾ § 10 a 11 zákona č. 181/2014 Z. z. v znení v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 181/2014 Z. z. o volebnej kampani

§ 10

Vysielanie počas volebnej kampane pre voľby do Národnej rady Slovenskej republiky a pre voľby do Európskeho parlamentu

(1) Rozhlas a televízia Slovenska vyhradí najviac po 30 minút vysielacieho času pre kandidujúcu politickú stranu alebo kandidujúcu koalíciu politických strán, spolu však najviac desať hodín

vysielacieho času na vysielanie politickej propagácie v rozhlasovom vysielaní a najviac desať hodín vysielacieho času na vysielanie politickej propagácie v televíznom vysielaní. Nárok na vysielací čas sa musí uplatniť najneskôr päť dní pred začiatkom vysielania politickej propagácie, inak zaniká.

(2) Rozhlas a televízia Slovenska vyhradí okrem času podľa odseku 1 desať hodín vysielacieho času na diskusné programy v rozhlasovom vysielaní a desať hodín vysielacieho času na diskusné programy v televíznom vysielaní.

(3) Vysielateľ, ktorý má oprávnenie na vysielanie na základe licencie¹⁰) (ďalej len „vysielateľ s licenciou“), môže vyhradiť na vysielanie politickej propagácie najviac po 30 minút vysielacieho času pre kandidujúcu politickú stranu alebo koalíciu politických strán, spolu však najviac desať hodín vysielacieho času.

(4) Rozhlas a televízia Slovenska a vysielateľ s licenciou rozdelia časy podľa odsekov 1 až 3 rovnomerne medzi kandidujúce politické strany a kandidujúce koalície politických strán tak, aby určením času vysielania nebola žiadna politická strana alebo koalícia politických strán znevýhodnená.

(5) Vysielateľ s licenciou môže v čase podľa § 12 ods. 1 vyselať okrem politickej propagácie podľa odseku 3 diskusné programy so zástupcami kandidujúcich politických strán alebo kandidujúcich koalícií politických strán len v prípade, ak ich zaradenie do programovej štruktúry na toto obdobie schválila Rada pre vysielanie a retransmisiu¹¹) (ďalej len „rada“). Vysielateľ s licenciou je vtedy povinný predložiť rade najneskôr 30 dní pred začiatkom vysielania projekt programu, ktorý musí obsahovať aj spôsob takého výberu účastníkov diskusií, aby nebola žiadna politická strana a žiadna koalícia politických strán znevýhodnená. Zaradenie takého programu do vysielania sa nepovažuje za zmenu programovej služby.¹²)

(6) Náklady na politickú propagáciu vo vysielaní Rozhlasu a televízie Slovenska a náklady na politickú propagáciu vo vysielaní vysielateľa s licenciou uhrádzajú kandidujúce politické strany a kandidujúce koalície politických strán. Rozhlas a televízia Slovenska a vysielateľ s licenciou sú povinní zabezpečiť pre všetky kandidujúce politické strany a kandidujúce koalície politických strán rovnaké podmienky nákupu vysielacieho času a rovnaké cenové a platobné podmienky.

(7) Vysielanie iných programov, než sú uvedené v odsekoch 2 a 5 a § 12 ods. 5, a vysielanie politickej propagácie uvedenej v odsekoch 1 a 3, ktoré by mohli ovplyvniť hlasovanie voličov v prospech alebo v neprospech kandidujúcej politickej strany alebo kandidujúcej koalície politických strán, počas volebnej kampane je zakázané.

§ 12

Spoločné ustanovenia k vysielaniu politickej propagácie podľa § 10 až 11a

(1) Vysielanie politickej propagácie je povolené len v čase začínajúcom sa 21 dní pred dňom konania volieb a končiacom sa 48 hodín pred dňom konania volieb.

(2) Zodpovednosť za obsah politickej propagácie nesie jej objednávateľ.

(3) Rozhlas a televízia Slovenska a vysielateľ s licenciou zabezpečia na začiatku a na konci vysielania politickej propagácie jeho zreteľné označenie a oddelenie od ostatných programov a iných zložiek programovej služby odvysielaním oznamu, že ide o platené vysielanie.

(4) Politickú propagáciu je zakázané vyselať v čase, ktorý je v rozhlasovom vysielaní a v televíznom vysielaní vyhradený na reklamný oznam. Na čas poskytnutý na vysielanie politickej propagácie sa nevzťahujú obmedzenia časového rozsahu vysielaného reklamného oznamu podľa osobitného predpisu.¹³)

(5) Za politickú propagáciu na účely tohto zákona sa nepovažuje vysielanie spravodajských programov a publicistických programov, ak sa realizujú v súlade s programovou službou.

(6) Ustanovenia odsekov 1 až 5 a ustanovenia § 10 až 11a sa nevzťahujú na vysielanie prostredníctvom internetu.

(7) Porušenie pravidiel vysielania politickej propagácie podľa tohto zákona sa postihuje podľa osobitného predpisu.¹⁴)

§ 14

Zverejňovanie informácií o kandidujúcich subjektoch počas volebnej kampane

- (1) Zverejňovať informácie o kandidujúcich politických stranách, kandidujúcich koalíciách politických strán, kandidátoch na prezidenta a kandidátoch na funkcie do orgánov územnej samosprávy v ich prospech alebo neprospech v rozhlasovom vysielaní, v televíznom vysielaní, v rámci audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, v periodických publikáciách, neperiodických publikáciách a v agentúrnom spravodajstve je 48 hodín pred dňom konania volieb a v deň konania volieb až do skončenia hlasovania zakázané.
- (2) Ustanovenia odseku 1 sa nevzťahujú na vysielanie prostredníctvom internetu.

§ 15

Transparentnosť volebnej kampane

- (1) Každý, kto vedie volebnú kampaň podľa tohto zákona, je povinný zabezpečiť, aby odvysielaná politická propagácia, zverejnená platená inzercia, zverejnené volebné plagáty a všetky ďalšie spôsoby vedenia volebnej kampane obsahovali údaje o objednávateľovi a dodávateľovi v rozsahu meno, priezvisko a obec trvalého pobytu, ak ide o fyzickú osobu, a názov a sídlo a identifikačné číslo organizácie, ak ide o právnickú osobu; to isté sa vzťahuje aj na prezentáciu volebných prieskumov a volebných ankiet.

§ 17

Volebný prieskum a volebná anketa

- (1) Volebný prieskum je prieskum verejnej mienky, ktorého výsledkom je údaj o aktuálnych volebných preferenciách voličov a ktorý je uskutočnený na základe všeobecne uznávaných štatistických metód na reprezentatívnej vzorke voličov, v ktorej sú voliči proporčne zastúpení najmä podľa pohlavia, veku, vzdelania alebo adresy trvalého pobytu.
- (2) Volebná anketa je prieskum verejnej mienky, ktorého výsledkom je údaj o aktuálnych volebných preferenciách voličov a ktorý sa neuskutočnil spôsobom podľa odseku 1.
- (3) V čase 48 hodín pred dňom konania volieb a v deň konania volieb až do skončenia hlasovania sa zakazuje zverejňovať výsledky volebných prieskumov podľa odseku 1 a výsledky volebných ankiet podľa odseku 2. Ak sa koná druhé kolo volieb prezidenta, výsledky volebných prieskumov a výsledky volebných ankiet sa zakazuje zverejňovať v čase 48 hodín pred dňom konania druhého kola volieb a v deň konania volieb až do skončenia hlasovania.
- (4) Prieskum verejnej mienky, ktorý sa uskutočňuje v deň konania volieb, je možné vykonávať len s voličmi, ktorí opustili volebnú miestnosť, a to len tak, aby nemohlo dôjsť k ovplyvňovaniu voličov alebo narušovaniu priebehu hlasovania.
- (5) Zverejňovať výsledky prieskumu verejnej mienky podľa odseku 4 sa zakazuje až do skončenia hlasovania.